

δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι ὁ συνδικαλισμὸς καὶ ὁ συναιτερισμὸς δὲν εἶναι ὀριστικὰ μορφὰι τῆς μελλούσης Κοινωνίας, ἀλλὰ ὄργανά της, τὰ ὁποῖα μοιραίως θὰ ἀλληλοπολεμήσουν δυνατὰ ἕως ὅτου ὀριστικὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ἀνάγκη τῆς καταναλώσεως, ὡς κυριάρχου, ὡς διευθυντρίας, τῆς Παραγωγῆς ἐργαζομένης κατ' ἐπιταγήν της. Διότι τί μεγάλη ὠφέλεια θὰ εἶναι γιὰ τὴν κοινωνία, ἀφοῦ κάθε μέλος της εἶναι κατὰ τὰ 9) 10) καταναλωτὴς καὶ κατὰ τὸ 1) 10) παραγωγός, ἂν διώξουμε τὸν καπιταλιστὴ ἐπιχειρηματία ἀπὸ τῆς διεύθυνσης τῆς Παραγωγῆς καὶ τὴν παραδώσουμε σὲ νέον τύραννο, στὸν αὐτόνομο παραγωγό;

Εὐτυχῶς ἡ ταυτόχρονη ὀργάνωση τῶν παραγωγικῶν καὶ καταναλωτικῶν ἐνώσεων μαζὺ μὲ τὴν ἐργατικὴ πολιτικὴ μᾶς ὀδηγεῖ σὲ μιὰ ὀργανικὴ ἀνάπτυξη τῶν παραγόντων τῆς μελλούσης Κοινωνίας δηλαδὴ τῆς ἀπολυτρωμένης Παραγωγῆς ἀπὸ τὸν παρασιτισμὸν καὶ τῆς ἀπολυταρχικῆς Καταναλώσεως. Πολλὰ βέβαια μέτρα χρειάζεται ἀκόμα ἡ ὀργάνωση τῆς Παραγωγῆς γιὰ μιὰ ἀσφαλῆ ἐξέλιξή της πρὸς τὴν εὐρύτερη ἀνάπτυξη τῶν δύο παραγόντων της καὶ ἴσως κατορθώσουμε ἀπὸ τὸ «Νουμά» σὲ μιὰ εἰδικότερη σειρά ἀρθρῶν νὰ δώσουμε μιὰ μορφήν τοῦ Ἀγροτικοῦ Ζητήματος (ποῦ καταλαμβάνει τὰ 9) 10) τῆς ἐλληνικῆς παραγωγῆς), ὡς μέρους τοῦ παγκοσμίου ἀγροτικοῦ προβλήματος, μὲ τὰ ἀνάλογα μέτρα ποῦ ἐνέπνευσεν εἰς ἄλλα Κράτη καὶ τίς σχετικὰς ἰδέας καὶ προγράμματα τῶν Σοσιαλιστῶν.

Ἄλλ' εἴτε ἔχει εἴτε δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ὁ Βενιζέλος γιὰ τὴν συμπλήρωση τῆς πολιτικῆς του αὐτῆς (ἡμεῖς ἔχομε ἀπόλυτη πίστη στὴ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ δύναμιν του) εἴτε λοιπὸν ὁ Βενιζέλος ἔχει τὴν ἀξιάδα νὰ ἀνανεώνεται, νὰ πηγαίνει ἀγκαλιαστὰ μὲ τὴν πνευματικὴ ἐξέλιξιν τῆς ἐποχῆς του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ κ. Χριστουλάκης θεωρεῖ ἐλάχιστον καὶ ἡμεῖς ὡς τὴν μεγαλύτερη ἀξία τοῦ πολιτικοῦ, ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἀρνηθοῦμε ὅτι αὐτὸς ἦταν ἀρχὴ νὰ βλέπομε ὡς βέβαιον αὐριον μιὰ νέα κατάσταση ποῦ δίχως αὐτὸν θὰ ἦταν ἀπροσδιόριστα μακρυνὴ ἀποψη τῆς ἱστορίας μας. Ἀνάγκη ἔμωσ ἅμα συζητοῦμε νὰ ἔχομε ἀπὸ προτῆτερα ὀρισμένην τὴν θέσιν μας. Ἡ νομιμοποίηση σὲ τέτοια ζητήματα εἶνε θαρρῶ ἢ ἐξῆς: Εἶμαι δημοτικιστὴς καὶ κρίνω τὸν Βενιζέλον μόνον στὴν ἀνάμιξή

λεμήσῃ. Ἀπὸ τὴν πολιτικὴν δὲν ἔχει νὰ περιμένει παρὰ κάποια πλάγια ὑποστήριξιν ὅσο νὰ πάρῃ τὴν πρώτην πνοήν του. Ἐπειτα δυνατεύει μόνος του ἂν ἔχει ζωὴ καὶ διευθύνει τὴν πολιτικὴν κατάστασιν.

του στὸν γλωσσικὸν ἀγῶνα. Εἶμαι ἐρθόδοξος σοσιαλιστὴς ἢ συνδικαλιστὴς καὶ μοῦ εἶνε σὲ τοῦτο ὠφέλιμος καὶ σ' ἐκείνο μὲ ζημιώνει. Εἶμαι ρεφορμιστὴς, ἐννοῶ τὴν πολιτικὴν ὡς ὄργανον τοῦ ἀγῶνος καὶ τὸν κρίνω μὲ τῆς ἀνάλογες ἀξιώσεις μου. Ἄλλὰ νὰ τὸν κρίνω σ' ἓνα ἄρθρον ὡς δημοτικιστὴς, ὡς σοσιαλιστὴς, ὡς ἐθνικόφρων, δηλαδὴ ὡς Ψυχάρης, ὡς Χαντζόπουλος, ὡς δημοσιογράφος, ὡς Δασκαλογιάννης αὐτὸ ἔτι θέλετε εἶνε, ἀλλὰ κριτικὴ βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ. (*)

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ. Ὅσοι βιαστήκανε νὰ ζητάνε ἀπὸ τὸν κ. Βενιζέλον πρόγραμμα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἱκανοποιήθηκαν σήμερον καὶ ἀποστομωθήκανε. Μέσα σὲ δύο χρόνια μᾶς παρουσίασε τὴν Ἑλλάδα συνεννοημένην μὲ τὰ ἄλλα Βαλκανικὰ κράτη, τὴν Ἑλλάδα ἐτοιμοπόλεμον καὶ τὸν Ἑλληνικὸν ἐγκέφαλον ὅπως ὅποτε ἰσορροπημένον.

Πάνανθεμά το! Ἐπρεπε νὰ μᾶς κυβερνήσῃ ἓνας Κυβερνήτης δημοτικιστὴς γιὰ νὰ ἴδοῦμε καὶ μετὰ οἱ Ρωμιοὶ Θεοῦ πρόσωπον. Μὲ τοὺς κλασικοθρεμένους ἀρχηγούς μας ἔλο καὶ τὸν κατήφορον κατακυλίσσαμε.

ΟΙ ΔΙΚΟΙ ΜΑΣ. Μιὰ μέρα, σὰ γαληνέψουνε μὲ τὸν καιρὸ τὰ πράγματα, ἔχομε νὰ ποῦμε πολλά, πῶς ἐνέργησαν οἱ δικοί μας, πῶς φερθήκανε, πῶς δουλέψανε σὲ τούτη τὴν κρίσιμη περίστασιν. Κι ἀνάμεσα σὲ ἔλους μας, ἓνας, ἀπὸ τοὺς πιὸ διαλεχτούς, μέσα ἀπὸ τὸ γραφεῖον του, συστηματικὰ καὶ ἀθόρυβα, δούλεψε νὰ σαρκώσῃ τὸνειρον τοῦ Ρήγα. Καὶ κρυφκαμαρώνει σήμερον ποῦ ἡ δουλιὰ του στεφανώθηκε μὲ ἐπιτυχίαν καὶ τὴν χαίρεται ἀλάκαιρον τὸ Ἔθνος, ποῦ βλογαεῖ τὸν ἀγνωστο ἥρωαν.

Η ΕΝΩΣΗ. Πολιτικὰ ἐνώθηκε ἡ Κρήτη μὲ

(*) Θὰ ἠθέλαμε νὰ ρωτήσομε τὸν κ. Χριστουλάκην τί λέγει τώρα γιὰ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ Βενιζέλου; Θὰ θυμᾶται βέβαια πῶς ἐπέμεινε ὅτι τίποτε δὲν γίνεται καὶ ὅτι ἦταν παλαιοπολιτικὸν κόλπον ὁ ὑπαινιγμός μας ὅτι ὁ Βενιζέλος δὲν μπορεῖ νὰ φανερώσῃ ἀκόμη τὴν ἐξωτερικὴν του ἐργασία.

τὴν Ἑλλάδα, πάντα μὲ κάπια τυπικὴ ἐπιφύλαξη, γιὰ νὰ μὴν πειραχτοῦνε τὰ νεῦρα τῆς Εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας. Ἰστέρ' ἀπὸ τῆ βαρυσήμαντῆ δήλωση τοῦ κ. Βενιζέλου στὴ Βουλῆ, ἔλοι χαιρετίσαμε τὴν Κρήτη ἐνωμένη, ἔλοι θαμάσαμε τὴ διπλωματικὴ ἐπιδεξιότητά τοῦ Κυβερνήτη μας, ἔλοι πιστέψαμε τὴν ἔνωσή, καὶ μόνο μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Κρητικοὺς πληρεξούσιους ἐπιμένανε νὰ παίζουσαν πρόσωπο Ἡωμάδων, ποῖός ξέρει γιὰ ποιοὺς σκοποὺς. Νὰ οἶς ποῦμε τὴν ἀλήθεια, ἡ Κοινὴ Γνώμη ἀρχίνησε νὰ γαναχτεῖ ἐναντίο τους, μὰ εὐτυχῶς ἡ αὐγὴ τῆς Τρίτης τοὺς βρήκε καὶ αὐτοὺς μὲ φρονιμώτερες σκεψες κ' ἔτσι ἔλειψε ἀπὸ τῆ μέση καὶ τὸ μαῦρο αὐτὸ σημάδι καὶ τὰ πράματα βαδίζουσαν τὸ δρόμο τους τὸν κανονικό.

ΕΝΑΣ ΠΕΤΕΙΝΟΣ. Στὰ 97 ἔλοι κυβερνούσαμε τοῦτο τὸν τόπο, ἔλοι κανονίζαμε τὴν πορεία τοῦ στρατοῦ, ἔλοι νικούσαμε τοὺς Τούρκους πρὶν πέσει τὸ πρῶτο τουφέκι. Ὅλοι μας, ἔλοι μας, καὶ περισσότερο ἀπ' ἔλους μας ὁ ἴπος. Αὐτὸς τὰ κανόνιζε ἔλοι, αὐτὸς ρυμούλκοῦσε τὴν Κυβέρνηση, αὐτὸς τελαλοῦσε κάθε στρατιωτικὴ κίνηση καὶ κατέστρωνε κάθε σχέδιο πολεμικό.

Καὶ γι' αὐτὸ πήγαμε κατὰ διάλοῦ. Πολλοὶ πετεινοὶ τότε λαλοῦσανε καὶ ποῦ νὰ ξημερώσει! Σήμερα ποῦ λαλεῖ ἕνας πετεινός, ἡ Κυβέρνηση μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐλπίζει κάπιο ξημέρωμα.

ΟΜΟΦΩΝΙΑ. Ἰστέρ' ἀπὸ τὴν προχτεσινὴ δήλωση ποῦ κάμανε μέσα στὴ Βουλῆ οἱ κ. κ. Θεοτόκης, Μαυρομιχάλης καὶ λοιποὶ ἀντιπολιτευόμενοι πὼς στὶς σημερινὲς κρίσιμες περιστάσεις δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει ἀντιπολίτευση, ἔλοι τὸ ἔθνος ὅσωμο καὶ ἁμόφωνο στέκεται πλάϊ στὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση καὶ καρτερεῖ τὶς διαταγὰς καὶ τὶς ὁδηγίες τῆς.

Σὲ μιὰ τέτια κρίσιμη περίσταση ἄξιζε καὶ μιὰ τέτια ὁμοφωνία καὶ γι' αὐτὸ ἔτσι ποῦ φέρθηκε ἡ ἀντιπολίτευση σηκώθηκε πολὺ στὴν κοινὴ συνείδηση.

Ο ΝΕΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀνάλογα μὲ τὴν περίσταση καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ νέου Προέδρου τῆς Βουλῆς. Ὁ κ. Ζαβιτσιάνος κρίθηκε ἀπ' ἔλους ὑπεράξιος γιὰ τὸ τιμητικὸ ἀξίωμα. Καὶ ἡ Κοινὴ Γνώμη, ποῦ τονὲ θεωροῦσε πρὸ λίγου καιροῦ γιὰ βέβαιον Ἰπουργὸ καὶ ξαφνιάστηκε γιὰ τὸν παραγκωνισμό του,

σήμερα κάπως ἱκανοποιήθηκε ποῦ τονὲ βλέπει νὰ διευτύνει τὶς ἐργασίες τῆς Βουλῆς.

ΚΡΙΟ ΑΙΜΑ. Σήμερα ἄριο ποῦ θὰ βροντήσει τὸ κανόνι, κρὶο αἶμα πρέπει νὰ χόουμε. Οἱ ἐπιτυχίες νὰ μὴ μᾶς μεθοῦνε καὶ οἱ ἀποτυχίες νὰ μὴ μᾶς ἀποκαρδιώνουνε. Πόλεμος εἶναι καὶ ἀπ' ἔλοι θᾶχει. Καὶ ποτυχίες καὶ στέρησες καὶ θυσίες ἀπειρες· ἐμεῖς τὸ χρέος μας νὰ κάνουμε καὶ συνετοὶ ἴσαμε τὸ τέλος νὰ φανοῦμε. Τὰ περασμένα ἔλοι νὰν ἐπολησιμονήσουμε καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴν καινούρια δοκιμασία καινούριοι ἄθροποι νὰ βγοῦμε.

Νὰ, τὸ πρῶτο καὶ τὸ θετικώτερο κέρδος. Τᾶλλα ἐρχοῦνται δευτερώτερα.

ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ. Σ' ἄλλη περίσταση, ὅπως δὴποτε γαληνεμένη, πολλὰ μπορούσε νὰ πεῖ κανεὶς πᾶνου στὸ σημερινὸ ἄρθρο τοῦ Γρανίτσα. Ἐς ἄλλοτε δμως. Τοῦτο μόνο μπορούμε νὰ ποῦμε, πὼς μὲ τὸ ἄρθρο τοῦ Ἐρανίτσα βγάξει τὸ στίγμα ἀπὸ τὸν κ. Βενιζέλο γιὰ τὸ ἀνελεύτερο ἄρθρο γιὰ τὴ γλώσσα ποῦ μπήκε στὸ Νέο Σύνταγμα, τοῦ σηκώνει ὀλωδίου τὴν εὐτύχη ἀπὸ πᾶνου του.

Τέτιες μέρες, ποῦ ὁ Βενιζέλος ὑψώθηκε σημαντικὰ στὴ συνείδηση ἀλάκαιρου τοῦ ἔθνους, ἄξιζε νὰ καθαριστεῖ καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ στίγμα.

ΣΟΝΕΤΟ ΠΕΤΡΑΡΧΗ ΧΣ.

(Pace non trovo)

Δὲ βρίσκω εἰρήνη, πόλεμος δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω,
Κ' ἐλπίζω καὶ ἀπελπίζομαι, καίω καὶ ξεπαγιαίζω,
Πετῶ ψηλὰ στὸν οὐρανόν, στὸ χῶμα πέφτω χάμω,
Καὶ δὲν ἀδράζω τίποτα, καὶ ὄλην τὴ γῆ ἀγκαλιάζω.

Σὲ τέτοια πάθια, σὲ δεσμὰ μ' ἔχει, δὲ μὲ κλειδώνει,
Καὶ δὲ μοῦ ἀνοίγει, τὴ θηλιὰ δὲ λνεῖ καὶ δὲ μὲ θέλει,
Καὶ δὲ μὲ σφάζει ὁ ἔρωτας καὶ δὲ μὲ λευθερώνει,
Καὶ δὲ μὲ βγάνει ἀπ' τὸν καιμὸ, οὐδὲ καὶ ἄζω τὴ μέλει.

Μάτια δὲν ἔχω καὶ θωροῦ, καὶ δίχως γλώσσα λέω,
Καὶ νὰ πεθάνω ἀποζητῶ καὶ θέλω νὰ γλυτώσω,
Καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιο ὀχτροῖομαι, καὶ ἀγάπη ἔχω στὸν ἄλλο.
Ἀπὸ τὸν πόνο τρέφομαι, καὶ ὄλο γελῶντας κλαίω,
Κι ὅσο μισῶ τὸ θάνατο καὶ τὴ ζωὴ ἄλλο τόσο,
Καὶ παραδέρνω ἐγὼ γιὰ σέ, κυρά, σὲ τέτοιο σάλο.

Καρουσάδες

ΔΗΜ. ΜΕΤΑΛΛΙΝΟΣ, γιατρός